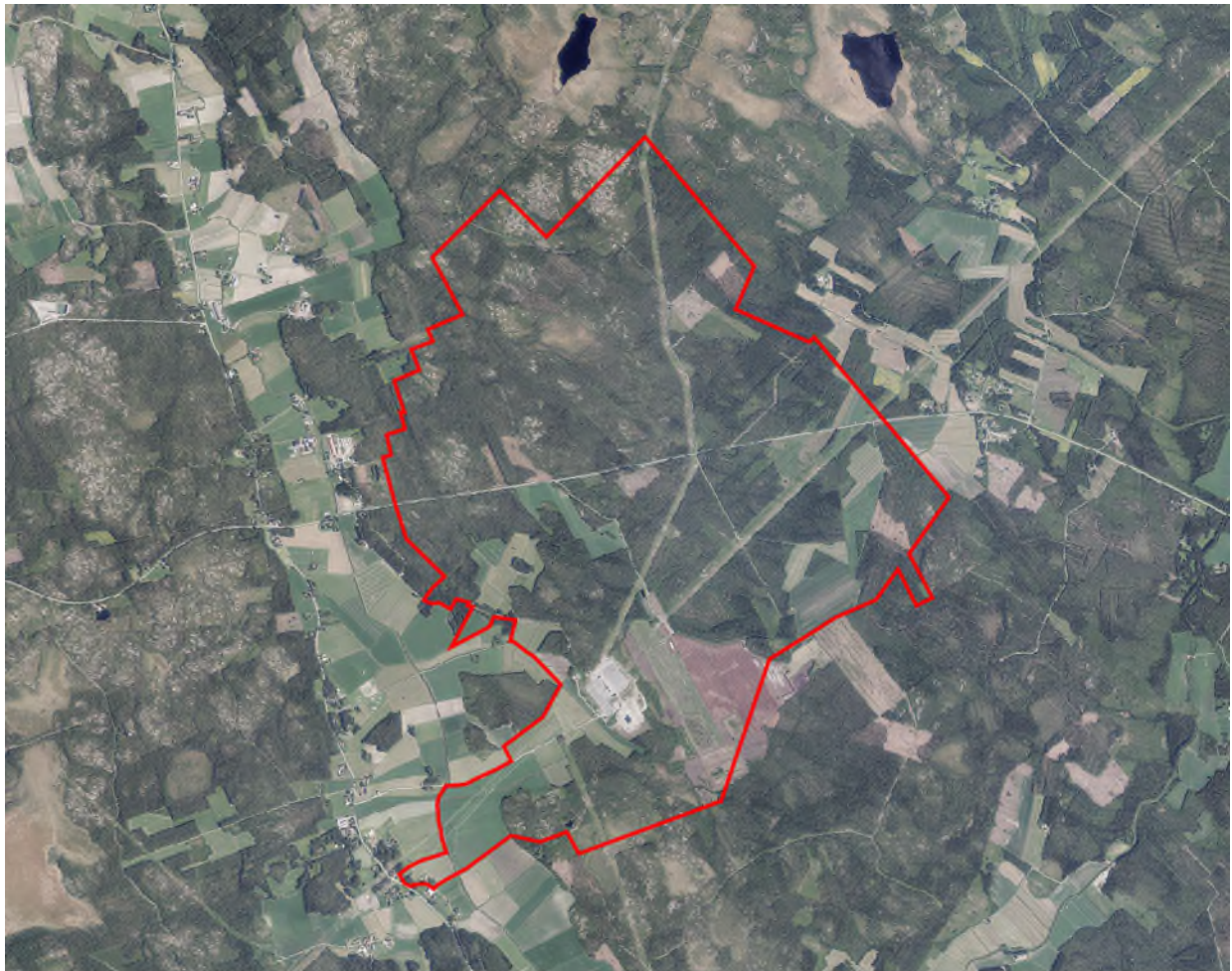

KALAJOEN JYLKÄN ALUEEN OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

12.8.2025

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

AKL 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee laatia suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman avulla kaavan osalliset saavat tietoa kaavan lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

Kaavahankkeen tullessa vireille OAS asetetaan nähtäville, jotta kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointimenetelmistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS:n nähtävillä olosta ilmoitetaan kaupungin ilmoituslehdessä, joka on Kalajokiseutu lehti. Kaavoitettavan alueen maanomistajille ja kaava-alueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajille OAS lähetetään kirjeitse. OAS on nähtävillä Kalajoen kaupungin internetsivuilla osoitteessa www.kalajoki.fi sekä Kalajoen kaupungintalolla osoitteessa Kalajoentie 5 ja Kalajoen pääkirjastossa osoitteessa Kalajoentie 1.

Palautteet pyydetään toimittamaan kirjallisena Kalajoen kaupungille kirjeellä osoitteella Kalajoentie 5, 85100 Kalajoki tai sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@kalajoki.fi

KAAVOITETTAVA ALUE

Alustava kaavoitettava alue sijaitsee Kalajoen Mehtäkylässä, noin 12 kilometrin päässä kaupungin keskustaajamasta itään. Kaavoitettava alue sijoittuu itä-länsisuuntaisen seututien 786 (Oulaistentie) molemmin puolin, valtakunnallinen voimalinjakäytävä kulkee alueen läpi ja Jylkän sähköasema sijoittuu alueelle. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Jylynkallioiden alueeseen, lännessä Yppärintiehen sekä Tammelantien rajautuvaan asutukseen, idässä Kalajoen ja Pyhäjoen sekä Kalajoen ja Merijärven väliseen kunnanrajaan ja etelässä Kalajoen ja Alavieskan väliseen kunnanrajaan.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1050 hehtaaria. Kaava-alue on suurelta osin rakentumatonta, maa- ja metsätalouskäytössä olevaa maata. Alueella kulkee useampi metsäautotie Marjanevalle Jylkän sähköaseman pohjoispuolelta, peltoalueille alueen itäreunassa, Kauhajärventie Jylkänkalliot kiertäen ja osittain sähkölinjaa noudattaen. Alueella ei sijaitse asuinrakennuksia. Kaupunki on käynyt alueen maanomistajien kanssa sopimusneuvotteluja alueen kaavoituksesta ja kiinteistöjen esikaupoista. Alueen omistustiedot tarkentuvat valmistelun edetessä. Alustava aluerajaus on esitetty kansilehdellä ja se tarkentuu valmisteluvaiheessa.

YLEISKAAVOITUSTA OHJAAVAT SUUNNITELMAT JA KAAVATILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan alueiden suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista sekä arvioidaan vaikutuksia aluerakenteen ja alueiden käytön kannalta.

Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat tulleet voimaan 1.4.2018 ja käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kalajoen rakennusjärjestys

Kalajoen kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.3.2021 ja se tuli voimaan 1.6.2021. Rakennusjärjestystä on uudistettu ja se on luonnos- ja kuulemiskierroksella.

Kalajoen kaupunkistrategia

Kalajoen kaupunkistrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.2.2022.

Viiden tähden kaupunki, jonka keskeisiä painopisteitä ovat

- tulevaisuuden investoijan mahdollistaja
- sujuvan arjen ja kasvun tukija
- laadukkaan elämisen ja asumisen ympäristö
- ilmastotekojen edelläkävijä
- tasapainoisen talouden kaupunki

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Kalajoella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaavat. Ensimmäinen vaihemaakuntakaava on vahvistettu 23.11.2015 ja saanut lainvoiman 2017. Toinen vaihemaakuntakaava sai lainvoiman 2.2.2017 ja kolmas vaihemaakuntakaava sai lainvoiman 17.1.2022.

Suunnittelualue sijoittuu **1. vaihemaakuntakaavassa** turvetuotantoalueeksi osoitetulle alueelle (EO-tu). Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten. Aluetta halkovat koillis-luoteissuuntaiset, olemassa olevaa ja uutta pääsähköjohtolinjaa kuvaavat merkinnät. Lisäksi alueelle sijoittuu perinnemaisemakohde.

2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu muinaismuistokohde. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset. Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Suunnittelualueelle on osoitettu **3. vaihemaakuntakaavassa** energianhuollon aluetta koskeva merkintä (en). Merkinnällä osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat ja suurmuuntamoiden alueet. Alueen läheisyyteen on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen, tv-1 (335) tuulivoima-alueelta lähtevä uusi pääsähköjohto 110 kV, joka on osoitettu Jylkän alueelta etelään lähtevältä osin ohjeellista merkintää käyttäen.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.5.2025. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa Jylkän alueen seututien 786:n eteläpuoliselle osalle on osoitettu koillis-lounaissuuntaiset ja pohjois-eteläsuuntaiset voimajohdot sekä energiahuollon alue (en), jonka merkinnällä osoitetaan lainvoimaisissa maakuntakaavoissa osoitetut maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat ja suurmuuntamoiden alueet. Merkinnällä on osoitettu Jylkän sähköasema.

Jylkän alueen seututien 786:n pohjoispuolelle on osoitettu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa teollisuus- ja varastoalue (t-2). Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia, lähinnä perinteisen teollisuuden tuotanto- ja varastoalueita, jotka eivät sisälly taajamatoimintojen aluevaraukseen ja jotka halutaan turvata muulta maankäytöltä. Lisämerkinnällä -2 osoitetaan potentiaaliset seudullisesti merkittävien uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alueet. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen perusteella biojalostamoiden ja uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitoksen alueen toimintojen tarkemmassa suunnittelussa tulee selvittää lähiasutukselle ja muulle ympäristölle aiheutuvat onnettomuus- ja päästöriskit ja pyrkiä ratkaisuihin, joissa riskit jäävät lieviksi. Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa ainoastaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla.

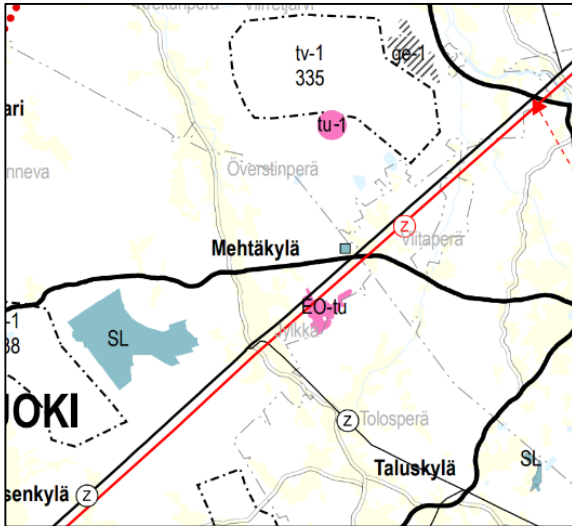
Jylkän alueen länsipuolelle on osoitettu kaasuputken yhteystarve-merkintä (k). Merkinnällä osoitetaan energiaverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen perusteella kaasuputken sijainnin määrittely ja toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaista vaikutusten arviointia erillisten selvitysten perusteella. Merkintään ei voida liittää alueidenkäyttölain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Yleiskaavatilanne

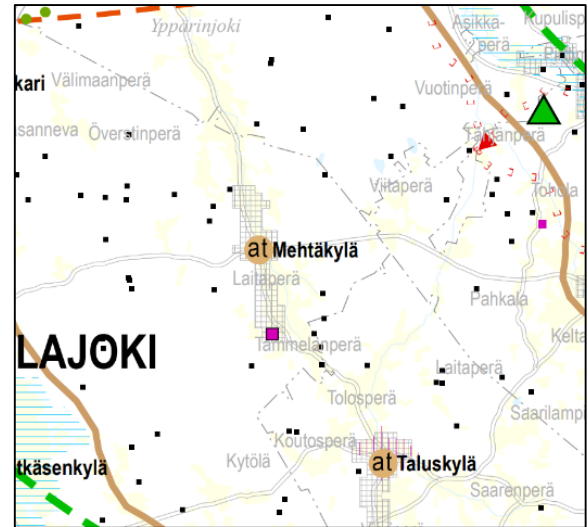
Jylkän alue on yleiskaavoittamatonta aluetta. Kalajoen yleiskaava-alueen lähimmät osat sijoittuvat suunnittelualueesta noin 5 km luoteeseen Juurakon tuulivoimapuiston osayleiskaava ja noin 6 km lounaaseen Mustilankankaan tuulipuiston osayleiskaava. Muut suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat yleiskaavat ovat Alavieskan Kytölän tuulivoimaosayleiskaava, joka sijoittuu noin 3 km suunnittelualueesta etelään, vireillä oleva Miehennevan tuulivoimaosayleiskaava, joka sijoittuu noin 2 km suunnittelualueesta kaakkoon, Pyhäjoen Karhunnevan kankaan tuulipuiston osayleiskaava, joka sijoittuu noin 3 km suunnittelualueesta pohjoiseen sekä Merijärven Ristivedon tuulivoimaosayleiskaava, joka sijoittuu noin 8 km suunnittelualueesta koilliseen. Tavoitteena on että, suunnittelualueelle laaditaan asemakaava vaiheittaisesti osayleiskaavan kanssa.

Asemakaavatilanne

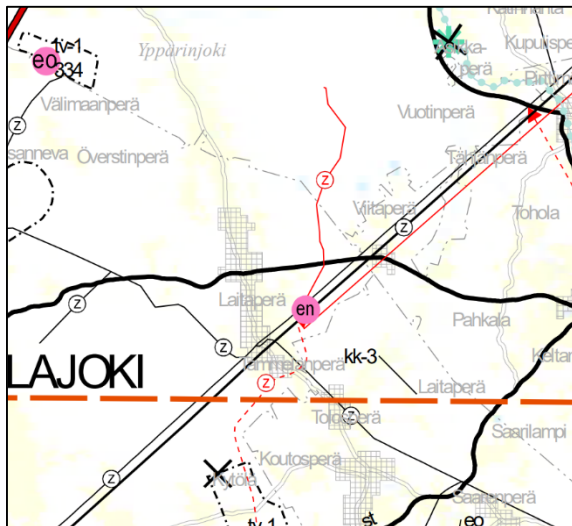
Jylkän alue on asemakaavoittamatonta aluetta. Kalajoen asemakaava-alueen lähimmät osat sijoittuvat noin 12 kilometrin etäisyydelle länteen suunnittelualueesta. Muut suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat asemakaavat sijaitsevat Merijärven keskustassa noin 7 km etäisyydellä suunnittelualueesta sekä Alavieskan keskustassa noin 13 km etäisyydellä suunnittelualueesta.

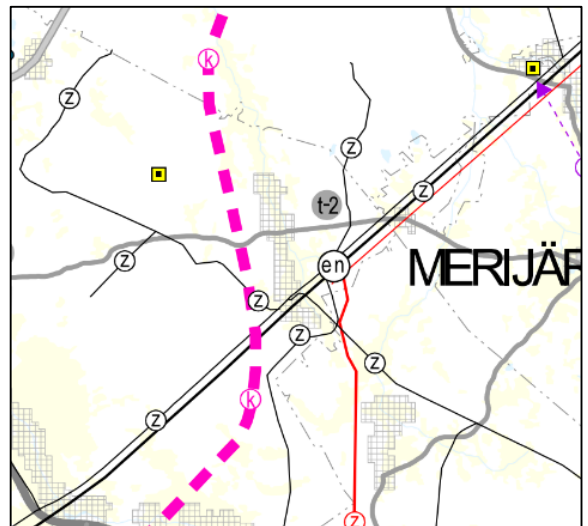
Ote Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavasta.

Ote Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavasta.

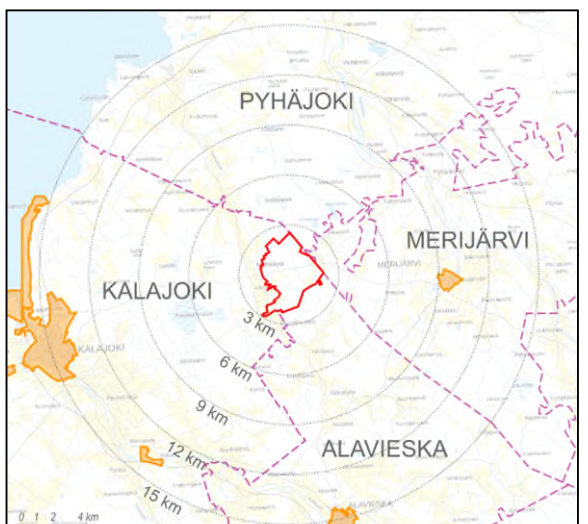
Ote Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavasta.

Ote Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavasta.

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat voimassa ja vireillä olevat yleiskaavat.

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat voimassa olevat asemakaavat.

KAAVAN LAATIMISTARVE, LAATIJA JA SELVITYKSET

Kaavan laatiminen on tullut ajankohtaiseksi kaupungin tavoitteesta mahdollistaa energiahankkeiden sijoittuminen Jylkän alueelle. Kaupunki on tunnistanut vihreän siirtymän edellyttämät muutokset ja pyrkii kehittämään alueitaan houkutteleviksi sijoittumispaikoiksi uusiutuvan energian ja teollisuuden toiminnoille.

Suomessa on tällä hetkellä suunnitteilla ja tekeillä lukuisia vihreän siirtymän investointeja, ja Kalajoen Mehtäkylässä sijaitseva Jylkän sähköaseman alue on noussut kiinnostavaksi alueeksi erityisesti runsaasti sähköenergiaa käyttävien teollisten toimintojen, uusiutuvan energian tuottajien ja energiavarastojen sijoittumispaikkana. Sähköasema mahdollistaa kustannustehokkaan sähköverkkoon liittymisen sekä uusiutuvan energian tuottajille, että suurta sähkömäärää käyttäville teollisuudenaloille.

Jotta alueen kehitys olisi hallittua ja tavoitteellista, ohjataan alueen tulevaa maankäyttöä kaavoituksen avulla. Kalajoen kaupunki on tehnyt alustavia selvityksiä alueen soveltuvuudesta vihreän siirtymän investoinneille yhteistyössä energia-asiantuntijan kanssa. Lisäksi kaupunki on käynyt sopimusneuvotteluja maanomistajien kanssa alueen kaavoituksesta ja kiinteistöjen esikaupoista.

Kaava laaditaan konsulttityönä ja suunnittelun tueksi alueelle tehdään tarvittavat erillisselvitykset. Kaavaan tarvittavat selvitykset laatii konsultti.

KAAVAN TAVOITTEET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa energiahankkeiden sijoittuminen Kalajoen Jylkän alueelle. Jylkän sähköaseman läheisyyteen sijoittuva suunnittelualue on tilan ja sähköntarjonnan puolesta potentiaalinen paikka monelle eri vihreän siirtymän laitokselle. Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa uusiutuvan energian tuotantoon, varastointiin ja hyödyntämiseen keskittyvän teollisuusalueen sijoittuminen Jylkän sähköaseman läheisyyteen hallitusti ja suunnitelmallisesti. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta.

Osayleiskaavan laatimista ohjaa voimassa oleva Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavat. Jylkän alue on osoitettu 3. vaihemaakuntakaavassa energianhuollon alueeksi ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa teollisuus- ja varastoalueeksi. Vaikutuksia arvioidaan alueidenkäyttölain (AKL 9§) mukaisesti:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kyläkuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

AKL 9§ ”Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.”

OSALLISET JA VIRANOMAISTAHOT

Osallisia ovat kaikki, jotka tuntevat itsensä osallisiksi. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, esimerkiksi arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta, tai jättää muistutuksia kaavaehdotuksesta. Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa.

Osallisia ovat:

- Kiinteistönomistajat
- Kaikki, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
 - o Kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat, virkistysalueiden käyttäjät, kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
 - o Kalajoen kaupungin toimielimet ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
 - o Alavieskan kunta (lähikunta)
 - o Merijärven kunta (lähikunta)
 - o Pyhäjoen kunta (lähikunta)

- o Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus (ELY)
- o Pohjois-Pohjanmaan liitto
- o Pohjois-Pohjanmaan museo
- o Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- o Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- o Suomen ympäristökeskus
- o Museovirasto
- o Metsähallitus
- o Ilmatieteenlaitos
- Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
 - o Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
 - Mehtäkylän kyläyhdistys ry
 - Jyllyn metsästysyhdistys r.y.
 - o Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset
 - Kalajoen Lämpö Oy, Lounea Palvelut Oy, Osuuskunta Valkeavesi, Vesikolmio Oy, Suomen erillisverkot, Fingrid Oyj, Digita Networks Oy, Elenia Verkko Oy, Telia Finland Oyj, Elisa Oyj sekä DNA Oy

Meneillään olevista kaavahankkeista saa tietoa kaavoitustoimesta sekä Kalajoen kaupungin internetsivuilta osoitteesta www.kalajoki.fi.

KAAVAN AIKATAULU

Osayleiskaava ja asemakaava saatetaan vireille yhtä aikaa kesällä 2025. Kaavaluonnos pyritään asettamaan nähtäville kesällä 2026 ja kaavaehdotus loppuvuodesta 2026. Kaavan tavoitteellinen voimaantulo ajoittuisi alkuvuoteen 2027.

ALUSTAVA AIKATAULU	2025						2026												2027			
	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
VIREILLETULO																						
Selvitysten laadinta																						
OAS laatiminen																						
OAS nähtävilläolo ja tiedottaminen																						
VALMISTELUVAIHE																						
Kaavaluonnoksen valmistelu																						
Kaavaluonnoksen nähtävilläolo																						
KAAVAHDOTUSVAIHE																						
Kaavaehdotuksen laatiminen																						
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo																						
HYVÄKSYMISVAIHE																						
Hyväksymiskäsittely																						
VUOROVAIKUTUS JA OSALLISTUMINEN																						
Viranomaisneuvottelu																						
Yleisötilaisuus																						

KAAVOITUSPROSESSI

Kaavoitusta säätelee alueidenkäyttölaki (AKL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA). Kalajoen kaupunginvaltuuston päätöksen 27.5.2019 mukaan kaavoitusviranomaisena toimii kaupunginhallitus. Asemakaavan laatimisesta päättää kaupunginhallitus, elleivät kyseessä ole yhdyskuntakehityksen kannalta keskeiset tavoitteet, jolloin päättäjänä toimii valtuusto. Vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Yleiskaavan laatimisesta ja hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto. Kaavojen valmistelusta vastaa kaavoitus- ja elinvoimalautakunta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavoitustyön edetessä.

1. KAAVAN VIREILLETULO JA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

AKL 63§

Kaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ilmoitetaan paikallislehdessä, kaupungin internetsivuilla ja kirjeitse osallisille.

2. KAAVAN VALMISTELU- ELI LUONNOSVAIHE

AKL 62§ ja 62a§, MRA 30§

Kaavaluonnos valmisteluaineistoinen asetetaan nähtäville palautteen saamiseksi ja siitä pyydetään lausunnot viranomaisilta. Luonnoksen nähtävillä olosta ilmoitetaan paikallislehdessä, kaupungin internetsivuilla ja kirjeitse osallisille. Nähtävillä oloaikana kaavaluonnoksesta voi jättää mielipiteitä. Ensimmäinen viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa valmisteluvaiheessa.

3. KAAVAEHDOTUS

AKL 65§, MRA 27§ ja MRA 19§

Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Ehdotuksen nähtävilläolosta ilmoitetaan paikallislehdessä, kaupungin internetsivuilla ja kirjeitse osallisille. Kaupunkilaisilla ja osallisilla on mahdollisuus tehdä kaavasta kirjallinen muistutus kaavan nähtävilläolokautena. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot. Kalajoella muistutukset käsittelee kaavoitus- ja elinvoimalautakunta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto esitettyyn muistutukseen. Tarvittaessa ehdotusvaiheessa voidaan järjestää viranomaisneuvottelu.

4. KAAVAN HYVÄKSYMINEN

AKL 52§, AKL 37§ ja AKL 67§

Kaupunginvaltuusto käsittelee kaavan hyväksymistä kaupunginhallituksen esityksestä. Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan paikallislehdissä, kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla. Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille kaupungin jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Kaavan hyväksymisestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus voi tehdä kaupungille oikaisukehotuksen valitusajan kuluessa.

5. KAAVAN VOIMAANTULO

MRA 93§

Mikäli hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty, kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi.

YHTEYSTIEDOT

Kaavoituspäällikkö

Kaavoittaja

Kaavasunnittelija

sähköposti: etunimi.sukunimi@kalajoki.fi

Jaana Pekkala

Iida Vengasaho

Sari Anttila

044 4691 225

044 4691 450

044 4691 222

www.kalajoki.fi